

Κοινή Αγροτική Πολιτική 2015 – 2020, εστιάζοντας στην ανάπτυξη

ΥΠΑΑΤ

Η ανάγκη της πολιτικής

● Οι πολίτες επιθυμούν

- Ασφαλή, υγιεινή επιλογή τροφής σε ανεκτές και διαφανείς τιμές,
- Επάρκεια τροφίμων
- Αειφορική χρήση της γης,
- Δραστηριότητες που διατηρούν τις κοινωνίες της υπαίθρου
- Δημόσια αγαθά που δεν αμείβονται από την αγορά

● Οι γεωργοί χρειάζονται

- Επίπεδο διαβίωσης
- Υποδομές (εκπαίδευση, υγεία, μεταφορές, επικοινωνίες)
- Εργασία
- Στήριξη για :
 - την αυξημένη διακύμανση των αγορών
 - και των καιρικών αλλαγών
 - την παροχή δημοσίων αγαθών

Οι στόχοι της Κ. Α. Πολιτικής

- Παρέχει στήριξη ώστε να παράγονται επαρκή, ασφαλή, υγιεινά τρόφιμα,
- Διασφαλίζει ένα λογικό επίπεδο τιμών καταναλωτή,
- Στηρίζει το εισόδημα των γεωργών διασφαλίζοντας ένα επίπεδο διαβίωσης ενισχύοντας τους ώστε να αντιμετωπίζουν την αυξημένη διακύμανση των αγορών και των καιρικών φαινομένων
- Φροντίζει το περιβάλλον και την ύπαιθρο
- Βοηθά τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη των κοινωνιών της Ευρωπαϊκής υπαίθρου ,συνεισφέροντας στην οικονομική και κοινωνική συνοχή,
- Δίνει κίνητρα για την παραγωγική, αειφορική χρήση της γης και την παροχή δημοσίων αγαθών

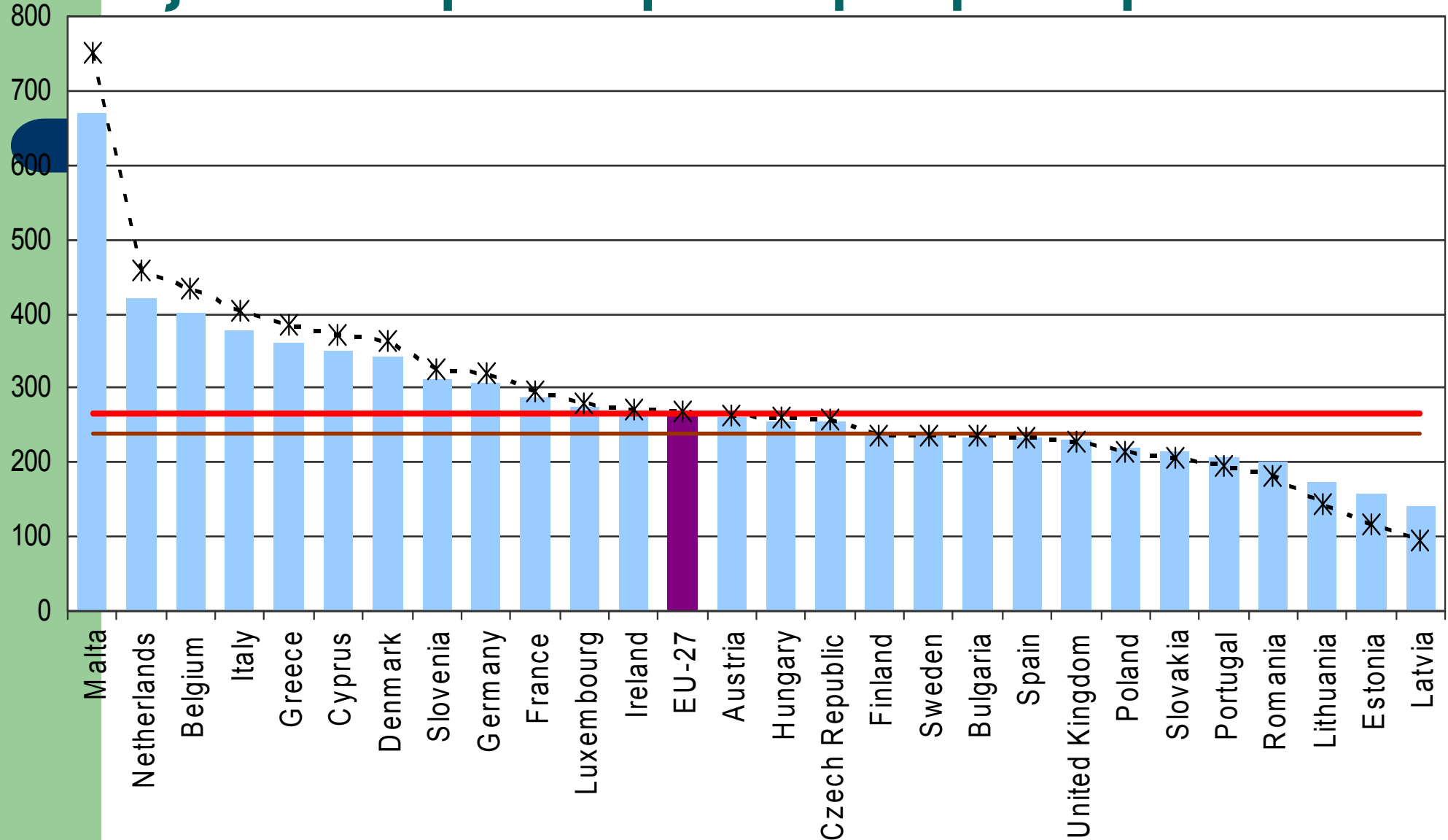
Δημοσιονομικές Προοπτικές Ε.Ε(2014-2020)

- Μείωση μεριδίου γεωργίας στον προϋπολογισμό της Ε.Ε.
- “Πρασίνισμα” της ΚΑΠ 30% για περιβαλλοντικούς λόγους
- Προοδευτική σύγκλιση των κονδυλίων των Κ-Μ προς τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο: κλείσιμο του 1/3 της ψαλίδας μέχρι το 90% του Ευρωπαϊκού Μέσου Όρου - Εις βάρος των ΚΜ που είναι άνω του Μέσου Ορου (Ελλαδα)
- Ελλάδα: περισσότερα από 19 δις Ευρωπαϊκών εισροών στην επόμενη δημοσιονομική περίοδο. Άμεσες ενισχύσεις μειωμένες κατά περίπου 8% και αγροτική ανάπτυξη αυξημένη κατά περίπου

Σύγκλιση ανάμεσα στα Κράτη Μέλη

EUR/ha

Αξία δικαιωμάτων μετά τη σύγκλιση

DP new distribution (EUR/ha)**

EU-27 average (EUR/ha)

DP status-quo (EUR/ha)*

90% of EU-27 average (EUR/ha)

Ελληνικές Πολιτικές Προτεραιότητες: Η ΚΑΠ μοχλός ανάπτυξης

- Δίκαιες, διαφανείς και ισόρροπα κατανομημένες ενισχύσεις στους **ενεργούς** γεωργούς και **μόνο** στη γη που καλλιεργείται
- Στήριξη για τη διατήρηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο
- Εγγυημένο εισόδημα ως εφελκυστικό για προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία
- Στροφή των γεωργών στην αγορά για μεγιστοποίηση του κέρδους
- Οικονομίες κλίμακας με συλλογική οργάνωση από Αγροτική Ανάπτυξη
- Ισόρροπη κατανομή ενισχύσεων για την ανάπτυξη
- **Ενίσχυση της κτηνοτροφίας** με αύξηση της κατανομής των επιδοτήσεων άνω του 25%.

Ελληνικές Πολιτικές Προτεραιότητες: Η ΚΑΠ μοχλός ανάπτυξης

- Άμεσες Ενισχύσεις:
- Βασική και Πράσινη ενίσχυση → Εγγυημένο ελάχιστο εισόδημα γεωργού
- Διαίρεση περιφερειών με κριτήρια αγρονομικά, κοινωνικά και οικονομικής συνοχής
- Εσωτερική σύγκλιση: Μερική σταδιακή σύγκλιση των δικαιωμάτων ενίσχυσης εντός κάθε περιφέρειας έως το 2019 με ήπια προσαρμογή.
- Σταδιακή απαγκίστρωση από τα ιστορικά δικαιώματα της τριετίας 2000-2002.
- Ενίσχυση νέων γεωργών με πρίμ 25%
- Ενίσχυση της επάρκειας των προϊόντων και του εμπορικού ισοζυγίου μέσω συνδεδεμένων ενισχύσεων

Ελληνικές Πολιτικές Προτεραιότητες: Η ΚΑΠ μοχλός ανάπτυξης

- **Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης**
- Κίνητρα για επιχειρηματική δράση ώστε να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα.
- Ενίσχυση συνεργασίας μεταξύ των γεωργών και συνέργιας στην εφοδιαστική αλυσίδα
- Μικρά και μεγάλα έργα ιδιωτικά και δημόσια για αύξηση ανταγωνιστικότητας.
- Φροντίδα για το Περιβάλλον και για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής μέσω κατάλληλων μέτρων
- Στήριξη της κτηνοτροφίας με αύξηση των βοσκήσιμων εκτάσεων
- Επιμόρφωση και γεωργικές συμβουλές
- Επιπρόσθετη ενίσχυση στις περιοχές με Φυσικούς περιορισμούς για αποφυγή της εγκατάλειψης

Άμεσες Ενισχύσεις

- Σπονδυλωτές ύψους 2δισ ευρώ ανά έτος:
 - Βασική και Πράσινη Ενίσχυση (86% επι του συνόλου) με διαίρεση περιφερειών και σύγκλιση ενισχύσεων μεταξύ των γεωργών
 - Νέοι γεωργοί με ενίσχυση 25% επιπλέον
 - Ενίσχυση γεωργών σε περιοχές με Φυσικούς Περιορισμούς για άμβλυση μειονεκτημάτων
 - Συνδεδεμένες ενισχύσεις για κάποια προϊόντα με κριτήρια:
 - Βιωσιμότητα μεταποιητικής βιομηχανίας, Επάρκεια προϊόντων, Βελτίωση ισοζυγίου συναλλαγών, εξαγωγικός προσανατολισμός, μείωση τιμών καταναλωτή, βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων

Πράσινη Ενίσχυση

- 30% για 3 υποχρεωτικά μέτρα ανάλογα με τον τύπο των εκτάσεων, με ποινή τουλάχιστον 45%:
 - 1. Διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων
 - 2. Εναλλαγή τουλάχιστον 2 καλλιεργειών με μέγιστη κάλυψη 75% ανά καλλιέργεια σε εκμεταλλεύσεις με αρόσιμες εκτάσεις από 100 στρέμματα και άνω
 - 3. Περιοχή οικολογικής εστίασης 5% ΑΝΩ ΤΩΝ 150 στρεμμάτων συμπεριλαμβανομένων και στοιχείων του τοπίου για αρόσιμες εκτάσεις
 - ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ: ψυχανθή, ρύζι, δένδρωνες

Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης

- Σύσταση ομάδων παραγωγών & εφοδιαστικών αλυσίδων
- Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης & Συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα & Βιολογική παραγωγή
- Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων
- Ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο (LEADER)

Συμπληρωματικότητα πυλώνων

Άμεσες Ενισχύσεις

- Συνδεδεμένες στα προϊόντα
- Πρασίνισμα
- Ενίσχυση στους μικρούς γεωργούς
- Ενίσχυση νέων γεωργών

Αγροτική Ανάπτυξη

- Εφοδιαστική αλυσίδα
 - Γεωργό-περιβαλλοντικά μέτρα
 - Πρόγραμμα για τη μεγέθυνση των μικρών εκμεταλλεύσεων
 - Πρώτη εγκατάσταση νέων γεωργών στην ύπαιθρο
- Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα μειονεκτήματα

Βασική & πράσινη Ενίσχυση

Νέα Δικαιώματα το 2015 :

1. Αριθμός δικαιωμάτων ανάλογος της έκτασης (1 δικαίωμα ανά εκτάριο)
2. Προστασία των υψηλών δικαιωμάτων κατά 30%
3. Η αξία του δικαιώματος το 2015 συναρτάται από τρέχουσα στήριξη (-20%)
4. Η σύγκλιση γίνεται σε πέντε ίσα βήματα
5. Εθνικό Απόθεμα δικαιωμάτων στοχευμένο σε νέους και νέο-εισερχόμενους

Υφιστάμενη κατάσταση άμεσων ενισχύσεων

ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ 2011(εκ. ευρώ)		
Συνδεδεμένες ενισχύσεις ζωικής παραγωγής	35	1,46%
Συνδεδεμένες ενισχύσεις φυτικής παραγωγής	31	1,30%
Ειδική Ενίσχυση για βαμβάκι	186	7,78%
Εκτατικά Δικαιώματα	2.049	85,73%
Ειδικά Δικαιώματα	89	3,72%
ΣΥΝΟΛΟ	2.390	100,00%
Ποσοστό Ζωικής παραγωγής		19%
Ποσοστό Φυτικής παραγωγής		81%

Στοιχεία άμεσων ενισχύσεων Ελλάδα..2

Κατανομή εκτάσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
Εκτάσεις βοσκοτόπων υπολογιζόμενες με βάση τον αριθμό ζώων	1.780.000
Αρόσιμες εκτάσεις	2.000.000
Δενδρώνες	970.000

Εθνικές Επιλογές :

Διάρθρωση σε Περιφέρειες

- 3 Περιφέρειες: Βοσκότοποι- Καλλιεργήσιμες –Δενδρώνες (και αμπελώνες)
- Βοσκότοποι δημόσιοι και χαμηλής αξίας με ενοίκια 4€/στρ.
- Καλλιεργήσιμες υψηλής παραγωγικότητας και αξίας με ενοίκια από 30 έως 80€/στρ.
- Κατανομή κονδυλίων: Ανά περιφέρεια – βασική και πράσινη ίδια κατανομή.
- Βοσκότοποι 25% κονδυλίων
- Αρόσιμες 47% κονδυλίων
- Δενδρώνες (και αμπελώνες) 28% των κονδυλίων

Εθνικές Επιλογές : Εσωτερική Σύγκλιση

- 2015 Προσαρμοσμένο ιστορικό δικαίωμα με τις περικοπές λόγω μείωσης εθνικού φακέλου και περικοπής για τις επιμέρους ενισχύσεις (συνδεδεμένες, νέοι, φυσικοί περιορισμοί)
- 2019: Μετάβαση από το 2015 στο 2019 με σταδιακά ισόποσα βήματα (+διαφανές και κατανοητό +ήπια προσαρμογή) και προστασία απωλειών στο 30%

Εθνικές Επιλογές : Ενεργός γεωργός και ελάχιστη δραστηριότητα

- Κανείς δε λαμβάνει ενίσχυση εάν αφήνει άνω του 50% της γής ακαλλιέργητη,
- Δε λαμβάνουν ενισχύσεις οι εταιρείες που δεν έχουν κύριο στόχο τους τη γεωργία (αεροδρόμια, κάμπινγκ, ξενοδοχεία, γήπεδα, κλπ)
- Οι γεωργικές δραστηριότητες πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 1/3 του τζίρου της εταιρίας
- Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν τουλάχιστον το 5% του εξωγεωργικού εισοδήματός τους από άμεσες ενισχύσεις.
- Εξαιρούνται της εξέτασης των στοιχείων όσοι λαμβάνουν μέχρι 3500€ ενίσχυση ανά έτος.

Εθνικές Επιλογές : Νέοι Γεωργοί

- 25% προσαύξηση δικαιωμάτων μέχρι 25 εκτάρια
- Μέχρι 40 ετών όταν αναλαμβάνει εκμετάλλευση
- Μέχρι 5 έτη από την έναρξη της εκμετάλλευσης
- 2% του προϋπολογισμού
- Υπολογίζουμε άνω των 15.000 νέων γεωργών στην πενταετία

Εθνικές Επιλογές : Μικροί Γεωργοί

- ✓ Οι γεωργοί οι οποίοι λαμβάνουν έως 1250€ / έτος ενισχύσεις
- ✓ Απαλλαγή από πρασίνισμα και ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης
- ✓ Υποχρέωση: η διατήρηση των γεωργικών εκτάσεων και του χαρακτήρα τους.
- ✓ Είσοδος μόνο το 2015 – Έξοδος με απόφαση γεωργού ανά πάσα στιγμή
- ✓ Σύνδεση με ορισμό ενεργού γεωργού
- ✓ Σημαντικότατο για την Ελλάδα (350.000 δικαιούχοι)
- ✓ Αποφόρτιση του ΟΠΕΚΕΠΕ και αύξηση της αποτελεσματικότητας του

Εθνικές Επιλογές : Αρχιτεκτονική Ενισχύσεων μετά το 2015

Ύψος εθνικού φακέλου το 2015	ποσοστό	2.000.000.000
Νέοι Γεωργοί	2%	40.000.000 17600 γεωργοί
Φυσικοί Περιορισμοί	5%	100.000.000
Συνδεδεμένες Ενισχύσεις	9%	180.000.000
Πράσινη Ενίσχυση	30%	600.000.000
Βασική Ενίσχυση (περιλαμβάνεται το Εθνικό απόθεμα)	54%	1.080.000.000

Εθνικές Επιλογές : Συνδεδεμένες ενισχύσεις

Στρατηγικός σχεδιασμός :

- Ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, Επάρκεια στην εσωτερική αγορά.
- Βιωσιμότητα της μεταποιητικής βιομηχανίας που εξαρτάται από την παροχή πρώτης ύλης,
- Συμπληρωματική δράση με άλλες ενέργειες- δραστηριότητες
- Απαραιτήτως οι μονάδες ζωικής παραγωγής που δε διαθέτουν βοσκότοπους και ήταν δικαιούχοι ειδικών δικαιωμάτων.
- **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ : Ειδική Ενίσχυση Βαμβακιού**

• Μειονεκτήματα:

- Η ανάλωση ποσών για συνδεδεμένες μειώνει τη βασική στρεμματική ενίσχυση,
- Αυξάνει την εξάρτησή των γεωργών από συγκεκριμένα προϊόντα, εμπόρους και μεταποιητικές βιομηχανίες
- Περιορίζει την πρόσβαση στην αγορά,

Εθνικές Επιλογές :

Συνδεδεμένες ενισχύσεις...2

Όσπρια	Μείωση εισαγωγών στο «εθνικό» μας τρόφιμο
Κτηνοτροφικά ψυχανθή	Επάρκεια ζωοτροφών και χαμηλές τιμές εισροών στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
Ζαχαρότευτλα	Βιωσιμότητα μεταποιητικής βιομηχανίας
Σκληρό σιτάρι	Διατήρηση της θέσης στις διεθνείς αγορές
Βοοειδή	Βελτίωση του ισοζυγίου μέσω αύξησης των ιθαγενών ζώων και μείωσης των εισαγωγών ζώντων ζώων
Αιγοπρόβατα	Παροχή ποιοτικού γάλακτος στη μεταποιητική βιομηχανία για παραγωγή φέτας

Εθνικές Επιλογές :

Συνδεδεμένες ενισχύσεις...3

Ρύζι	Βιωσιμότητα εκμεταλλεύσεων και διατήρηση εξαγωγών
Βιομηχανική τομάτα	Βιωσιμότητα εκμεταλλεύσεων και διατήρηση εξαγωγών
Σποροπαραγωγή	Αύξηση Ελληνικής προστιθέμενης αξίας και μείωση εισαγωγών σπόρων
Πορτοκάλια	Αξιοποίηση μεταποιητικής βιομηχανίας και μείωση εισαγωγών
Σπαράγγια	Αξιοποίηση εξαγωγικού δυναμικού

Εθνικές Επιλογές: Φυσικοί Περιορισμοί

- 5% του εθνικού ορίου
- **Στόχευση** σε όλες ή μερικές από τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα,
- Χρήσιμο για στήριξη εισοδήματος των γεωργών στο τμήμα της υπαίθρου που δε διαθέτει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα
- Δυνατότητα μεταφοράς κονδυλίων μεταξύ των πυλώνων για λόγους ευελιξίας κατανομής των ενισχύσεων και ακριβέστερης στόχευσης

Κτηνοτροφία

- Ενίσχυση στις άμεσες από 19% →25%
- Συνδεδεμένες αιγοπροβάτων και βοοειδών ώστε να χτίσουμε ισχυρό εγχώριο ζωικό κεφάλαιο και να στηρίξουμε το εθνικό προϊόν της φέτας
- Ενίσχυση κτηνοτροφικών ψυχανθών για φτηνές ζωοτροφές
- Αγροτική ανάπτυξη για μείωση κόστους και δημιουργία υποδομών